

Volební reformy v oblasti personalizace volby

Peter Spáč

17.4.2019

Personalizace politiky

- Vnímání osob jako jednotlivců než reprezentantů kolektivní entity, např. politické strany
- Znaky:
 - Způsob prezentace politiky
 - Vnímání politiky
 - Tvorba politických názorů prostřednictvím nahlížení na osoby
 - Výběr ve volbách na základě rysů osob
- Karvonen: „Žádný přesvědčivý trend, hodně náznaků“

Podíl článků o VB premiérech v The Times (Karvonen 2010)

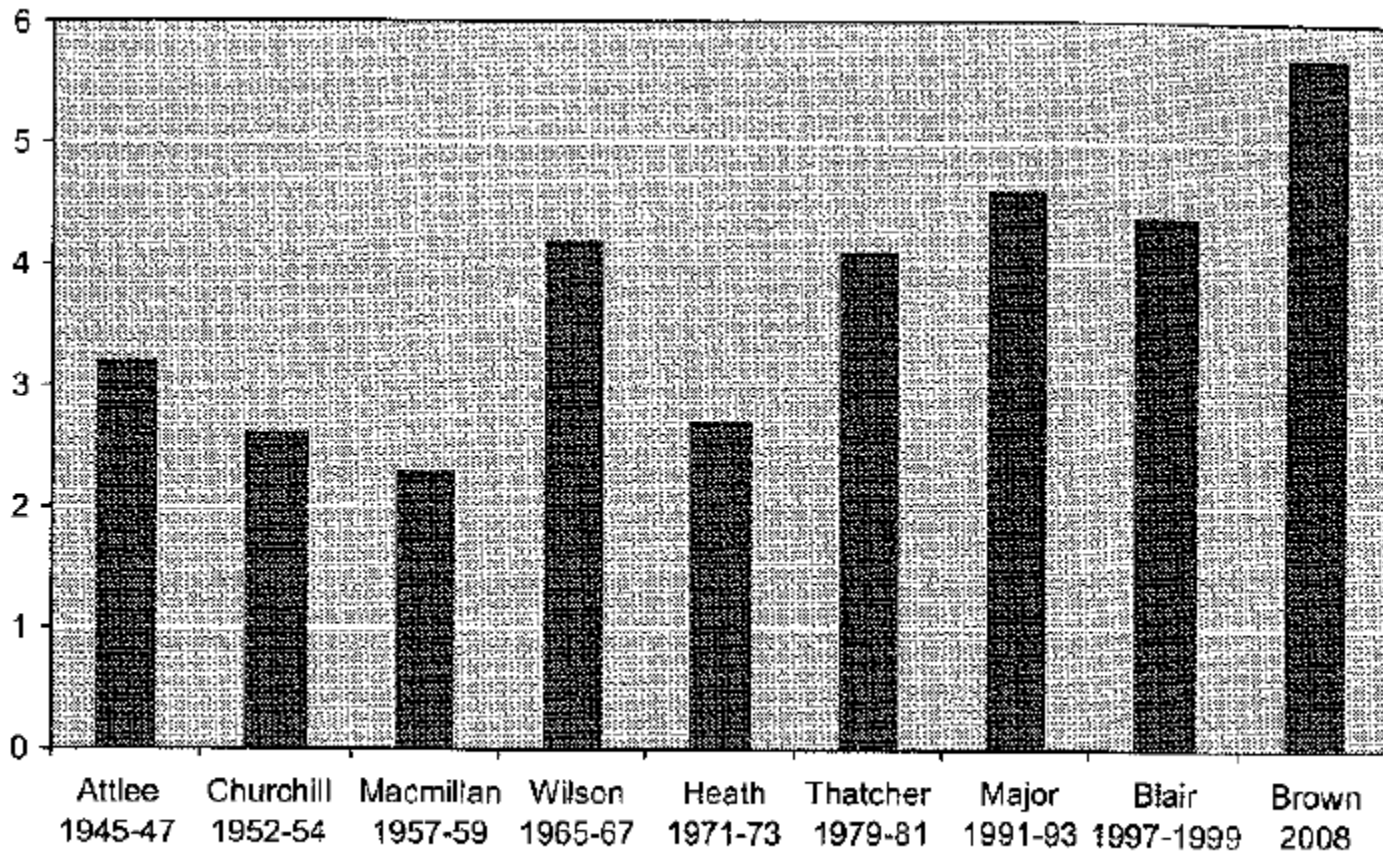
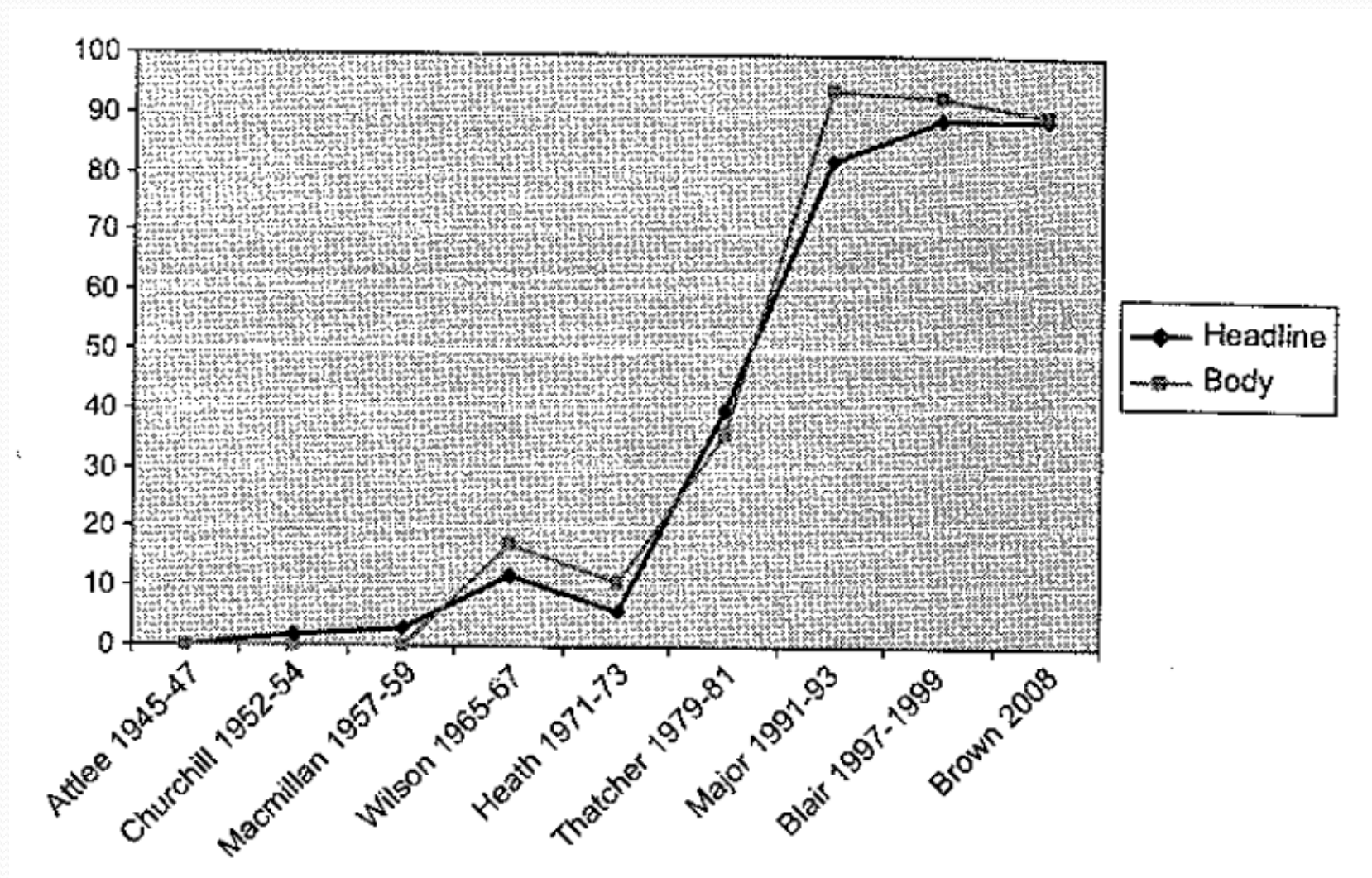

Figure 4.1: Percentage of articles in *The Times* mentioning the Prime Ministers

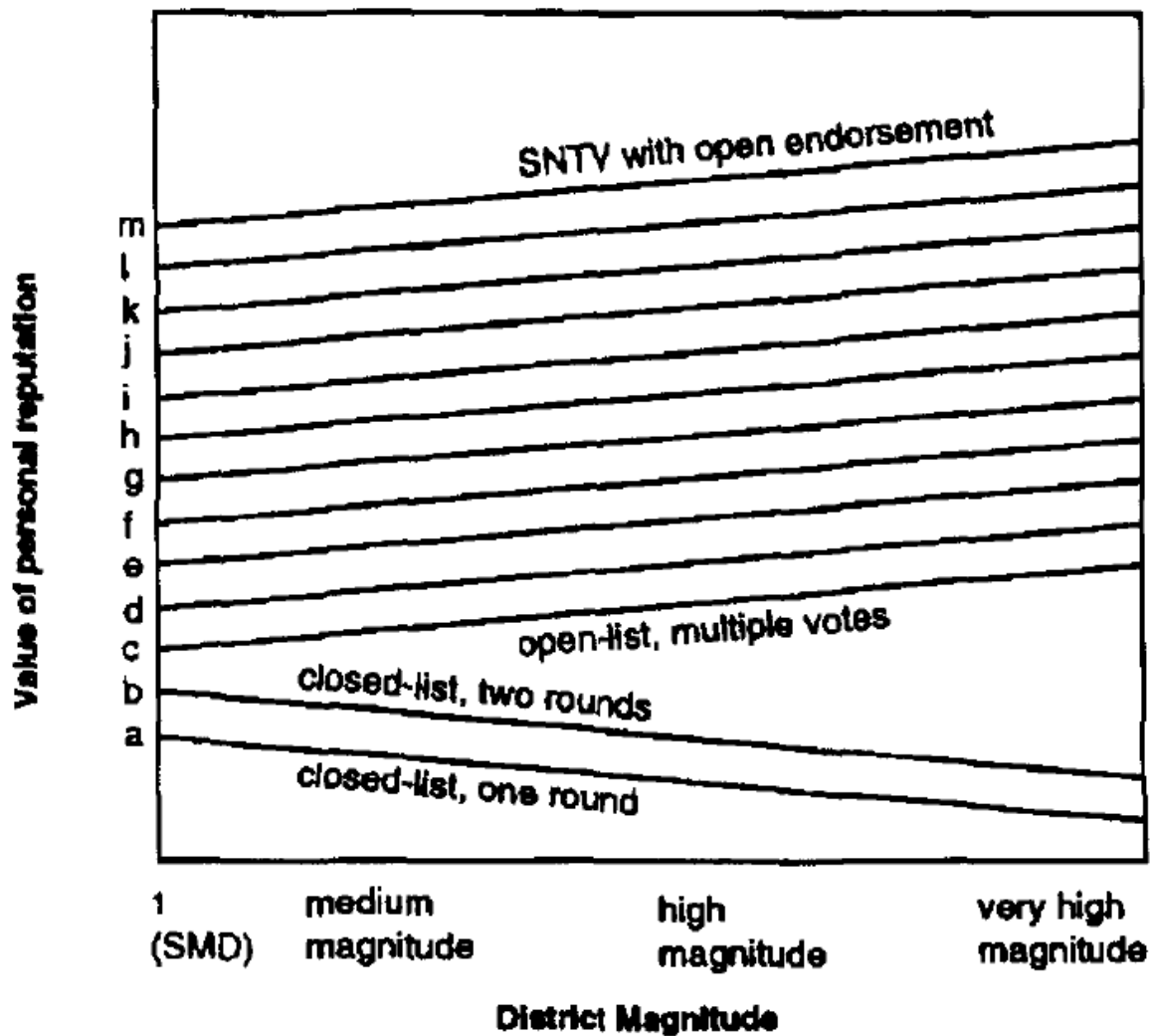
Podíl článků o PM referujících v osobním stylu (Karvonen 2010)

Personalizace a volby

- Volební systémy jako součást širšího trendu personalizace
- Orientace systémů na výběr samotných osob než na rozhodování mezi listinami
- Různé definice personalizace voleb
 - Kandidáti vs. voliči

Personální rysy ve volbách (Carey a Shugart 1995)

Election of the Member of Parliament for the *[insert name of constituency]* constituency

Vote for **only one candidate** by putting a cross in the box next to your choice

BASWRA, Paresh

2 The Cottages, Anytown XY8 9JG

Liberal Democrat

CRANLEY, Alana

4 The Walk, Anytown XY9 5JJ

Green Party

EDGBASTON, Richard

(address in the Birmingham Northfield Constituency)

The Common Good Party

GUNNIL-WALKER, Roger

33 The Lane, Anytown XY6 3GD

The Labour Party Candidate

SMITH, Catherine Angelina

21 The Grove, Anytown XY2 5JP

Independent

SMITH, Keith James

3 The Road, Anytown XY3 4JN

The Conservative Party Candidate

ZANUCK, George Henry

17 The Parade Anytown XY9 5KP

The United Kingdom Independence Party Candidate

Koalice Republikánů Miroslava Sládka, Patriotů České republiky a HOZK

Koalici tvoří: Sdružení pro republiku - Republikánská strana Československa Miroslava Sládka, Patrioti České republiky, HOZK

1. **PhDr. Miroslav Sládek**, 65 let, politik, Brno, člen SPR-RSČ Miroslava Sládka, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
2. **Leoš Prokeš, MBA**, 33 let, manažer, Brno, člen Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR
3. **Zdeněk Pernica**, 30 let, podnikatel, Brno, člen SPR-RSČ Miroslava Sládka, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
4. **Ing. Věra Lycková**, 40 let, manažerka, Řícmanice, členka SPR-RSČ Miroslava Sládka, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
5. **Gabriela Kremerová**, 33 let, podnikatelka, Brno, členka Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR
6. **Martin Petr**, 36 let, technik, Medlov, člen HOZK, navržen HOZK
7. **Leopold Prokeš**, 58 let, OSVČ, Brno, člen Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR
8. **Lubomír Svůra**, 36 let, manažer, Brno, bez politické příslušnosti, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
9. **Karel Fielscher**, 53 let, politik, Brno, člen SPR-RSČ Miroslava Sládka, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
10. **Drahomíra Kyjovská**, 56 let, vědecká pracovníce, Brno, bez politické příslušnosti, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
11. **Jan Otruba**, 45 let, podnikatel, Hodonín, člen SPR-RSČ Miroslava Sládka, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
12. **Jaroslav Budiš**, 39 let, podnikatel, Hodonín, bez politické příslušnosti, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
13. **Pavel Homola**, 60 let, majitel autoškoly, Želešice, bez politické příslušnosti, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
14. **Pavel Mikiáš**, 29 let, finanční poradce, Brno, člen Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR
15. **Ing. Petr Dobrý**, 30 let, obchodní zástupce, Brno, člen Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR
16. **Petr Mikulčík**, 36 let, technik, Brno, člen SPR-RSČ Miroslava Sládka, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
17. **Martina Juránková**, 42 let, radiologická laborantka, Brno, bez politické příslušnosti, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
18. **Květoslav Příbil**, 52 let, podnikatel, Hodonín, bez politické příslušnosti, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
19. **Bc. Jiří Jurek**, 37 let, manažer, Brno, člen SPR-RSČ Miroslava Sládka, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
20. **Jindřich Benda**, 38 let, finanční poradce, Brno, člen Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR
21. **Jan Rýva**, 30 let, tajemník, Brno, člen SPR-RSČ Miroslava Sládka, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
22. **Miroslav Novák**, 59 let, recepční, Brno, člen SPR-RSČ Miroslava Sládka, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
23. **Věra Malcherová**, 48 let, recepční, Slavkov u Brna, členka Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR
24. **Hana Kovářová**, 44 let, vedoucí reklamní agentury, Hodonín, bez politické příslušnosti, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
25. **Pavel Řicka**, 30 let, technik, Boleradice, člen Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR
26. **Martin Trublroha**, 35 let, manažer, Telnice, člen Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR
27. **Tomáš Šebela**, 40 let, řidič, Vranov, člen SPR-RSČ Miroslava Sládka, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
28. **Radomír Blatecký**, 57 let, projektant zubní techniky, Hodonín, bez politické příslušnosti, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
29. **Jakub Brodecký**, 38 let, zubní technik, Rosice, bez politické příslušnosti, navržen Patrioti ČR
30. **Martina Grimmová**, 31 let, mateřská dovozená, Brno, členka Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR
31. **Karen Příbilová**, 26 let, vedoucí potravinového provozu, Lovčice, bez politické příslušnosti, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
32. **Karolína Prokopová**, 42 let, zdravotní sestra, Brno, členka Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR
33. **Libor Cupal**, 40 let, řidič, Brno, člen Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR
34. **Diťa Prokešová**, 31 let, technik, Brno, členka Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR
35. **Pavel Tichý**, 40 let, dělník, Petrov, člen SPR-RSČ Miroslava Sládka, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
36. **Irena Nováková**, 53 let, invalidní důchodce, Brno, členka Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR
37. **Lukáš Budiš**, 37 let, OSVČ, Hodonín, bez politické příslušnosti, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
38. **Petra Nezvalová**, 27 let, koncipient, Slavkov u Brna, bez politické příslušnosti, navržen Patrioti ČR
39. **Jana Kremerová**, 27 let, OSVČ, Brno, členka Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR
40. **Martin Lačňák**, 38 let, malíř, Hodonín, bez politické příslušnosti, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
41. **Petr Doležel**, 26 let, technik, Velešovice, bez politické příslušnosti, navržen Patrioti ČR
42. **Hana Blatecká**, 59 let, OSVČ, Hodonín, bez politické příslušnosti, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
43. **Jana Cupalová Ruschková**, 35 let, obchodní asistent, Brno, členka Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR
44. **Aneta Benešová**, 30 let, OSVČ, Hodonín, bez politické příslušnosti, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
45. **Michaela Šebelová**, 40 let, prodavačka, Vranov, bez politické příslušnosti, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
46. **Tomáš Bláha**, 34 let, OSVČ, Brno, člen Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR
47. **Lenka Kučerková**, 32 let, mateřská dovozená, Veselí nad Moravou, bez politické příslušnosti, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
48. **Alena Olšanská**, 52 let, OSVČ, Brno, členka Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR
49. **Ivana Šupová**, 60 let, důchodkyně, Hodonín, bez politické příslušnosti, navržen SPR-RSČ Miroslava Sládka
50. **Věra Prokešová**, 53 let, OSVČ, Brno, členka Patrioti ČR, navržen Patrioti ČR

ELEIÇÃO DA ASSEMBLEIA DA REPÚBLICA
Círculo eleitoral de Setúbal

Partido Socialista	PS		☐
Bloco de Esquerda	B.E.		☐
Partido Popular Monárquico	PPM		☐
CDU - Coligação Democrática Unitária	PCP-PEV		☐
Movimento Esperança Portugal	MEP		☐
FEH - Frente Ecologia e Humanismo	MPT-P.H.		☐
Portugal pro Vida	PPV		☐
Partido Social Democrata	PPD/PSD		☐
Partido Comunista dos Trabalhadores Portugueses	PCTP/MRPP		☐
CDS - Partido Popular	CDS-PP		☐
Partido Trabalhista Português	PTP		☐
Movimento Mérito e Sociedade	MMS		☐
Partido Operário de Unidade Socialista	POUS		☐
Partido Nacional Renovador	P.N.R.		☐
Nova Democracia	PND		☐

Trendy v personalizaci voleb

- Pilet a Renwick – výzkum 31 evropských zemí (EU + Island, Norsko, Švýcarsko)
- Volební reformy a personalizace:
 - Podoba hlasování voličů
 - Efekt na výsledky
- Pouze „signifikantní“ reformy – pravidlo 20 procent

Trendy v personalizaci voleb (Pilet, Renwick)

Table 1. Electoral reforms affecting personalization in Europe since 1945: five dimensions

	Impact of reform on personalization				Total
	Positive	Negative	No significant impact	Ambiguous impact	
1940s	2	0	1	0	3
1950s	3	2	6	0	11
1960s	0	1	1	0	2
1970s	0	1	2	1	4
1980s	4	4	3	0	11
1990s	9	9	8	2	28
2000s	13	3	4	3	23
Total	31	20	25	6	82

Table 4. Change in electoral systems since 1990 and since 2000

Change in personalization since 1990*			Change in personalization since 2000		
Increased	Reduced	Unchanged or ambiguous change	Increased	Reduced	Unchanged or ambiguous change
Austria	Bulgaria	Denmark	Belgium	Italy	Austria
Belgium	Croatia	Finland	Bulgaria	Norway	Croatia
Czech Rep.	Estonia	France	Czech Rep.		Denmark
Greece	Italy	Germany	Estonia		Finland
Iceland	Malta	Hungary	Greece		France
Latvia	Norway	Ireland	Iceland		Germany
Lithuania	Slovenia	Luxembourg	Latvia		Hungary
Netherlands		Poland	Lithuania		Ireland
Romania		Portugal	Romania		Luxembourg
Sweden		Slovakia	Slovakia		Malta
		Spain	Slovenia		Netherlands
		Switzerland			Poland
		UK			Portugal
					Spain
					Sweden
					Switzerland
					UK

„Slabé“ reformy

- Posilnění personalizace voleb nevyhnutně nevyžaduje změnu základní logiky systému (např. poměrný → většinový)
- Reformy mohou logiku systému zachovat, postačuje i úprava jeho prvků
- Rozšíření personal vote pomocí širší možnosti voliče anebo snižováním (eliminací) jejich bariér
- Důležitý je rozsah reformy (marginální vs. podstatné úpravy)

Belgie

- Listinný poměrný systém, 150 poslanců
- 12 volebních obvodů, klauzule 5 %
- Vázané listiny
- Volič může udělit (alternativně):
 - Hlas straně jako celku (*list vote*)
 - Hlas kandidátům na listině strany (*preference vote*)

Belgie – alokace křesel

- Rozdělení křesel stranám na úrovni obvodů
- Výpočet speciální kvóty pro každou stranu v obvodě
- Přiřazení křesel kandidátům:
 - Jako první jsou zvoleni kandidáti s preferenčními hlasy nad kvótou (max. do počtu křesel strany)
 - Dopočet *list votes* kandidátům do kvóty sestupně
 - Po vyčerpání *list votes* získají zbylé mandáty kandidáti podle počtu preferenčních hlasů

Hlasy strany	243 879
Mandáty	6
Kvóta = $H / (M + 1)$	34 840
List votes	95 430

		Pref. hlasy	Dopočet	Součet	Zůstává k dopočtu	Pořadí mandátu
1	Janssens Patrick	49 011	0	49 011	95 430	1
2	Van Weert Els	19 266	15 574	34 840	79 856	2
3	Peeters Jan	15 500	19 340	34 840	60 516	3
4	van Gool Greet	12 915	21 925	34 840	38 591	4
5	Cuyt Rony	6 690	28 150	34 840	10 441	5
6	Deckx Kathleen	8 156	10 441	18 597	0	6
7	Temsamani Anissa	9 705	0	9 705	0	-
8	Wyninckx Hilde	5 432	0	5 432	0	-
9	Gevers Dimitri	3 063	0	3 063	0	-
10	Heremans Karin	4 920	0	4 920	0	-
11	Veraart Gino	3 257	0	3 257	0	-
...						
20	Adriaensen Gust	2 159	0	2 159	0	-
21	Hosteaux Frank	3 272	0	3 272	0	-
22	Lauwers Herman	2 725	0	2 725	0	-
23	Van Brempt Kathleen	11 577	0	11 577	0	-
24	Voorhamme Robert	6 648	0	6 648	0	-

Belgie

- Silné zvýhodnění čelních kandidátů
- Hlasy strany (list votes) = implicitní preferenční hlasy pro top kandidáty
- Od WWII voliči pomocí preferenčních hlasů dostali do parlamentu pouze 1 % poslanců
- Reforma 2000 – dopočet list votes se krátí na polovinu

Hlasy strany	243 879
Mandáty	6
Kvóta = H / (M + 1)	34 840
List votes	47 715

		Pref. hlasy	Dopočet	Součet	Zůstává k dopočtu	Pořadí mandátu
1	Janssens Patrick	49 011	0	49 011	47 715	1
2	Van Weert Els	19 266	15 574	34 840	32 141	2
3	Peeters Jan	15 500	19 340	34 840	12 801	3
4	van Gool Greet	12 915	12 801	25 716	0	4
5	Cuyt Rony	6 690	0	6 690	0	-
6	Deckx Kathleen	8 156	0	8 156	0	-
7	Temsamani Anissa	9 705	0	9 705	0	6
8	Wyninckx Hilde	5 432	0	5 432	0	-
9	Gevers Dimitri	3 063	0	3 063	0	-
10	Heremans Karin	4 920	0	4 920	0	-
11	Veraart Gino	3 257	0	3 257	0	-
..						
20	Adriaensen Gust	2 159	0	2 159	0	-
21	Hosteaux Frank	3 272	0	3 272	0	-
22	Lauwers Herman	2 725	0	2 725	0	-
23	Van Brempt Kathleen	11 577	0	11 577	0	5
24	Voorhamme Robert	6 648	0	6 648	0	-

Výhodnost personalizace?

- Vyšší důvěra v instituce a spokojenost s demokracií při open ballot (Farrell a McAllister 2006)
- Preferenční hlasování spojené s vyšší účastí (Sanz 2017)
- Negativní dopady snahy kandidátů získat individuální podporu (Chang a Golden 2007)

Spokojenost s demokracií - Belgie (Bol et al. 2018)

- Belgické volby 2014, panelový výzkum před a po volbách
 - Preferenční hlasování zpravidla nezajišťuje spokojenost, pouze zklamání
 - Spokojenost voličů stoupá, jen pokud jimi podpořený kandidát získá velký počet hlasů
- syndrom sportovního fanouška